

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Co/15/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217289
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erik Németh
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217289.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Erika Németha a členov senátu JUDr. Romana Greguša a JUDr. Pavla Pileka v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 15C/23/2013-23 zo dňa 4. marca 2014 a uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 15C/23/2013-42 zo dňa 1. decembra 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 15C/23/2013-23 zo dňa 4. marca 2014
p o t v r d z u j e .

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 15C/23/2013-42 zo dňa 1. decembra
2014 p o t v r d z u j e .

Odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Uviedol, že podaným návrhom na začatie konania, ktorý bol podaný na Okresnom súde Levice 28.09.2012 sa navrhovateľ domáhal uložiť odporcovi povinnosť zaplatiť titulom majetkovej škody 125,-- eur a titulom nemajetkovej ujmy 604,83 eura z dôvodu, že Okresný súd Levice rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až 31.01.2011 a konanie sa začalo 09.03.2010. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 22.10.2012 č. k. 7NcC/385/2012-10 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Levice sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania v tejto veci a vec prikázal na prejednanie Okresnému súdu Nitra.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie prečítaním obsahu spisu a obsahom spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 13Er/325/2010 a vykonaným dokazovaním zistil tento skutkový stav.

Navrhovateľ tvrdí, že exekučné konanie na Okresnom súde Levice Ex/1931/10 - sp. zn. Okresného súdu Levice 13Er/325/2010 sa začalo 09.03.2010 a Okresný súd Levice rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až 31.01.2011. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia došlo tak po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 328 dní). Navrhovateľ tvrdí, že má teda nárok na majetkovú škodu 125,-- eur a nárok na nemajetkovú ujmu 604,83 eura.

Súd prvého stupňa z obsahu exekučného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 13Er/325/2010 zistil tieto skutočnosti:

a/ Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podal písomnú žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na Okresnom súde Levice 28.04.2010. Oprávnený: navrhovateľ a povinný X. S. pre vymoženie sumy 370,44 eura istiny s príslušenstvom.

b/ Okresný súd Levice uznesením zo dňa 14.10.2010 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolf Krutý o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie č. k. 13Er/325/2010-14 zamietol.

c/ Hore citované uznesenie nadobudlo právoplatnosť 07.04.2011.

d/ Titul na vykonanie exekúcie rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 13865/09 zo dňa 14.09.2009.

Mal za to, že keďže exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia nepochybil a jeho konaním nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, od ktorého si navrhovateľ v tomto konaní uplatňuje svoj nárok, preto návrh zamietol. Riadil sa tiež zásadou hospodárnosti konania a ďalšie dokazovanie o výške škody a nemajetkovej ujmy nevykonával, lebo to v tejto veci bolo nadbytočné a nehospodárne.

Navrhovateľ v tejto veci sa domáha majetkovej škody a nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice. Právnym predpisom upravujúcim zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákon č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú proti právnym úkonom, resp. a) škodová udalosť, b) vznik škody, c) príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody, d) zavinenie (len v prípade subjektívnej zodpovednosti), pri objektívnej zodpovednosti nie je podstatné, či zodpovedný subjekt vznik škody zaviniel alebo nie.

Konštatoval, že zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je citovaným zákonom koncipovaná ako zodpovednosť objektívna (podľa § 3 ods. 2 zodpovednosti, podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť), čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu - poškodeného nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda, (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu (zodpovednosť za výsledok). Ústavným základom tejto zodpovednosti je čl. 46 ods. 3 Ústavy (každý má právo na náhradu škody spôsobnú nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom). Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy, ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Z uvedených skutočností je zrejmé, že neprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nespomedkované spôsobené práve (iba) tým postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšeniu majetku navrhovateľa rozhodujúcim, t. j. ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil. Súd skúmal tieto podmienky, že splnené neboli. Súdne konanie nie je kompetentným preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov. Opačný výklad by viedol k tomu záveru, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup súdu (toho istého) z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. Zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu nezakladajú vady konania, ako je zhromažďovanie podkladov, hodnotenie zistených skutočností a právne posúdenie, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie. Ak sa ukáže, že ide o právny názor, ktorý je nesprávny - nejde o nesprávny úradný postup. V prípade, ak exekučným titulom má byť rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória, tiež súdna prax takéto rozhodnutie za zdanlivé, ničotné (nulitné) teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Obdobné dôsledky treba priznať aj rozhodnutiu iného orgánu, ak tento orgán nemal právomoc ho vydať, pokiaľ to právna úprava nevyklučuje. V tomto prípade bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, súd bol jednoznačne a nespochybniteľne oprávnený ex offo skúmať, či tento rozhodcovský rozsudok bol vydaný v súlade so zákonom, ale tiež či pôvodný titul tohto rozhodnutia

neobsahoval neprijateľné podmienky, a či rozhodcovská doložka bola dojednaná v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní a v súlade s inými právnymi predpismi upravujúcich spotrebiteľské právo. To aj v prípade, ak spotrebiteľ nevyužil možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy. Exekučný súd Okresný súd Levice, preto správne skúmal exekučný titul t. j. rozsudok. Zistil, že rozhodcovská doložka nebola dojednaná v súlade so zákonom a bola v hrubom rozpore s platnými právnymi predpismi, preto toto rozhodnutie ako exekučný titul neuznal. Svoje rozhodnutie riadne a správne odôvodnil. Súd znovu opakuje - že v tejto exekučnej veci Okresný súd Levice nezistil žiadny nesprávny úradný postup. Navrhovateľ nepredložil žiaden dôkaz o existencii majetkovej škody. Záverom pripomína, že príslušný zákonodarný zbor SR v prípade rozhodcovských rozsudkov lehotu na vydanie poverenia zrušil (zák. ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2010).

Súd prvého stupňa horeuvedené skutočnosti považoval za preukázané, z horeuvedených dôkazov vychádzal, pri hodnotení dôkazov sa riadil voľnou úvahou a vec právne posúdil podľa horecitovaných zákonných ustanovení.

Podľa zákonného ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd prvého stupňa rozhodol o náhrade trov konania, náhradu trov konania nepriznal odporcovi, ktorý účastník mal vo veci úspech, lebo náhradu trov konania nežiadal.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia, a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z.. Súd svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Ďalej uviedol, že súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

Odvolateľ mal za to, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Uviedol, že súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom č. 1/2014, a ak bol súdu doručený návrh na prerušenie konania, bol súd povinný ešte pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu rozhodnúť.

Súd prvého stupňa následne uznesením č. k. 15C/23/2013-42 zo dňa 01.12.2014 uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie,

ktorý je 20,-- eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať.

Aj proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia, a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže navrhovateľ len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehalo podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Navrhovateľ preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľovi preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh navrhovateľom podaný pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Poukázal na uznesenie Okresného súdu Komárno zo dňa 16.10.2013 sp. zn. 8C 842/2012 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 03.01.2014 sp. zn. 16C 174/2012. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa proti rozsudku písomne nevyjadril.

Odvolací súd prejednal odvolania navrhovateľa v súlade s ust. § 212 ods. 1 a 214 ods. 2 OSP, pričom vo veci rozhodol postupom podľa § 156 ods. 3 OSP. Po oboznámení sa s obsahom odvolaní, rozhodnutí súdu prvého stupňa, ako aj konania, ktoré im predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolaniam navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Predmetom tohto konania je suma 125,-- eur, ktorej zaplataenia sa navrhovateľ domáha z dôvodu náhrady škody a suma 604,83 eura z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Ako právny základ návrhu na začatie konania navrhovateľ uviedol škodu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod. sp. zn. exekučného spisu EX 1931/2010. Nesprávny úradný postup mal vzniknúť v dôsledku toho, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 31.01.2011, a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, t. j. až po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty (omeškanie viac ako 328 dní).

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V prvom rade je potrebné poznamenať, že zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upravuje zodpovednosť štátu za činnosť súdu, orgánu štátnej správy, orgánu územnej samosprávy v prípadoch, keď na orgán územnej samosprávy je prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, upravuje aj zodpovednosť štátu za činnosť fyzických a právnických osôb v niektorých prípadoch pri výkone štátnej správy a zodpovednosť orgánu územnej samosprávy pri výkone samosprávnych funkcií v samostatnej pôsobnosti orgánu územnej samosprávy. Porušovanie zákonnosti pri výkone verejnej moci je nežiaducim a spoločensky neprijateľným javom. Orgány verejnej moci v právnom štáte musia mať také právne postavenie, ktoré bez pochybností umožňuje uplatnenie ich zodpovednosti za každé porušenie zákona alebo za ich každý nesprávny úradný postup. Takúto možnosť zaručuje čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ktorým sa priznávajú dve príbuzné, navzájom nezávislé práva, a to právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, či už ide o orgán štátnej správy, územnej samosprávy, súd alebo iný štátny orgán a právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Rovnako čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (zákon č. 23/1991 Zb.) ustanovuje, že každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Podľa odseku 4 listiny podrobnosti ustanoví zákon.

Týmto zákonom je práve zákon č. 514/2003 Z. z., ktorý rozlišuje medzi zodpovednosťou štátu a zodpovednosťou územnej samosprávy, pričom zodpovednosť štátu sa vzťahuje tak na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi štátu pri výkone verejnej moci, ako aj na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi územnej samosprávy pri výkone verejnej moci, na ktoré bol prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy podľa osobitného predpisu.

Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Podmienkami vzniku tejto zodpovednosti sú: a) výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, b) vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému, c) príčinná súvislosť medzi a) a b). Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc. Druhým predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy, ktorú musí preukázať poškodený. Medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou musí byť daná priama príčinná súvislosť. Zákon upravuje z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, dva odlišné okruhy zodpovednosti za škodu. Prvý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym (nezákonným) rozhodnutím (§ 5 a § 6 zákona). Druhý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 zákona). Zároveň je v rámci zákona samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní (§ 7 zákona), väzbe, treste alebo ochrannom opatrení (§ 8 zákona).

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia. Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti (výkon verejnej moci v súvislosti s činnosťami uvedenými v ustanovení § 3 ods. 1 zákona, vznik škody a príčinná súvislosť medzi konaním a škodou).

Pri koncipovaní objektívnej zodpovednosti ide zákon ešte ďalej, keď ustanovuje zákaz liberácie, t. j. zbavenie sa zodpovednosti (§ 3 ods. 2 zákona). Ak sú splnené podmienky, nedáva zákon štátu (ani územnej samospráve) sa zbaviť zodpovednosti. Tým vlastne nadobúda táto zodpovednosť charakter absolútnej zodpovednosti.

Pravda, aj v tomto prípade musia byť podmienky zodpovednosti za škodu preukázané. Vyššie uvedené podmienky zodpovednosti musí preukázať poškodený, ktorý v prípadnom súdnom konaní o náhradu škody znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

V nadväznosti na výklad podávaný právnou teóriou a praxou sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to aj pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou je napr. aj nevydanie či oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami vydané rozhodnutie správne či v ustanovenej lehote, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu či iné vady v spôsobe vedenia konania.

Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú zodpovedá štát, bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci rozhodovacej činnosti, je pre túto formu zodpovednosti určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide teda o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide teda o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup orgánu štátu musí byť teda vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

V súlade s vyššie uvedenými právnymi závermi odvolací súd v dôsledku podaného odvolania taktiež preskúmal, či v tomto prípade boli naplnené podmienky vzniku zodpovednostného právneho vzťahu štátu vo vzťahu k navrhovateľovi, pričom zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a taktiež vec správne právne posúdil. Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 13Er/325/2010, dňa 09.03.2010 bola pred súdnym exekútorom spísaná zápisnica o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor písomným podaním doručeným exekučnému súdu dňa 28.04.2010 požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku č. k. SR 13865/09 zo dňa 14.09.2009. Dňa 14.10.2010 exekučný súd rozhodol tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.04.2011. Následne exekučný súd exekučné konanie zastavil uznesením č. k. 13Er/325/2010-44 zo dňa 21.09.2011, právoplatným dňa 17.10.2011.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

K dôvodom odvolania vo všeobecnosti odvolací konštatuje, že viazanosť rozsahom a dôvodmi odvolania vyplýva pre odvolací súd z § 212 ods. 1 a 2 OSP. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Treba zdôrazniť, že ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

V prvom rade navrhovateľ vo svojom odvolaní namietal odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, nesprávne právne posúdenie veci a neúplné zistenie skutkového stavu.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Základné právo priznané podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a jeho podstata spočíva v prvom rade v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde, a tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale ju aj v určitej kvalite, t. j. zákonom ustanoveným postupom súdu, dostať. Postup súdov v konaní o veci a jeho kvalita ustanovená zákonom je vyjadrením práva na súdnu ochranu účastníka konania vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 Ústavy. Ochranu základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy (I. ÚS 50/97, I. ÚS 54/97).

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu predmetným článkom Ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, a to najmä práva na prístup k súdu, práva na spravodlivý proces, ktorého základným predpokladom uplatnenia je nezávislosť a nestrannosť súdu, pričom ochrana podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy neznamená, že súd právoplatne rozhodne v prospech navrhovateľa (II. ÚS 71/97, III. ÚS 46/04). Nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi.

Z obsahu súdneho spisu však nevyplýva, že by súd prvého stupňa v prejednávanej veci v prípade navrhovateľa nerešpektoval niektoré z týchto práv. Namietané pochybenia súdu prvého stupňa vyjadrené v ustanoveniach § 205 ods. 2 písm. a) a c) OSP nie sú v dôvodoch odvolania konkretizované vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu. Taktiež navrhovateľ postup súdu, ktorým malo dôjsť k namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom v odvolaní presne nepopísal a odvolací súd ani žiaden takýto dôvod nezistil.

Odvolací súd nevidel odňatie možnosti konať pred súdom ani vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu. Vo vzťahu k tejto skutočnosti odvolací súd konštatuje, že Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V zmysle § 120 ods. 1 OSP však súd rozhodne o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom a zakladajúcou tým odvolací dôvod, a taktiež ani vyhodnotenie dôkazov inak ako podľa predstáv účastníka konania. Odňatie možnosti konať pred súdom nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykonal. Podľa ustálenej právnej teórie a súdnej praxe je sporové konanie ovládané

prejednávacom zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočnosti a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je vecou účastníkov konania. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, ako aj povinnosť dôkaznú (§ 120 ods. 1 prvá veta OSP). Táto skutočnosť ale neznamená, že zákonná úprava sa zrieka zásady materiálnej pravdy. Uvedená zásada, ako protipól zásady formálnej pravdy, je vyjadrená v § 153 ods. 1 OSP, podľa ktorého súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

V zmysle § 120 ods. 1 druhá veta OSP len súd má právo rozhodnúť, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd nevykoná dôkazy, ktoré nie sú pre posúdenie veci relevantné a nemôžu smerovať k zisteniu skutkového stavu. Ich nevykonanie musí v rozhodnutí odôvodniť. Na druhej strane, súd je povinný vykonať navrhnuté dôkazy, ak sú právne relevantné a ich vykonanie je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. To, či súd vykoná dôkazy označené účastníkom konania, nie je ľubovôľou súdu. Rozhodujúce je zistenie, či skutkové závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania umožňujú záver, ktorý v konečnom dôsledku bude zodpovedať cieľu sledovanému § 1 až § 6 OSP, v zmysle ktorých je potrebné vykladať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Iba súdny proces, ktorý bol v súlade so základnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku je možné označiť za konanie zabezpečujúce právo na súdnu ochranu. Za súladné preto nemožno označiť nevykonanie dôkazu označeného účastníkom konania, ak je nad všetky pochybnosti zrejme, že môže mať rozhodujúci význam pre ozrejmienie skutkového stavu zodpovedajúceho objektívnej pravde.

V prejednávanej veci navrhovateľ znalecký posudok č. 1/2014 nepredložil ani vykonanie tohto dôkazu nenavrhol. Súd prvého stupňa tak nemal o akom návrhu navrhovateľa rozhodnúť. Z obsahu súdneho spisu táto skutočnosť nevyplýva. Preto táto námietka navrhovateľa nekorešponduje s napadnutým rozhodnutím.

K námietke týkajúcej sa inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (ďalší dôvod odvolania) odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 1 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení, ktoré na danú vec aplikoval, a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná. Podľa celej konštrukcie rozhodnutia nevyplýva ani že by rozhodol na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., nakoľko ani toto ustanovenie necitoval po novele účinnej od 01.01.2013.

Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii súdny spis sp. zn. 13Er/325/2010, z ktorého listín a údajov vychádzal. Základom rozhodnutia súdu prvého stupňa je nesplnenie zákonných podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z..

Ďalej vo vzťahu k námietke oprávneného, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v tomto smere nepolemizoval nad dĺžkou konania. Súd prvého stupňa v súvislosti s nárokom navrhovateľa na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu iba preskúmal, či naozaj došlo k porušeniu zákonom stanovenej lehoty alebo nie, t. j. neposudzoval ani prieťahy v konaní ani vhodnosť dĺžky konania. Posudzoval splnenie podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., čo bola podstata návrhu navrhovateľa.

Odvolací súd vo vzťahu k navrhovateľom tvrdenému prejavu nesústredenosti činnosti súdu, keď podľa jeho názoru súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúvisia (rozpor exekučného titulu so zákonom), odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa bol oprávnený na podporu svojich tvrdení uviesť akékoľvek skutkové a právne skutočnosti odôvodňujúce jeho rozhodnutie. Exekučným titulom v predmetnom exekučnom konaní bol rozhodcovský rozsudok, preto súd prvého stupňa bol oprávnený vo svojom rozhodnutí uviesť aj tieto skutočnosti. Jednalo sa o skutočnosť súvisiacu s konaním ako celkom a s úpravou súvisiacou s rozhodcovským rozsudkom. Podstata odôvodnenia bola však v posudzovaní podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z..

K námietke týkajúcej sa nerozhodnutia súdu prvého stupňa o návrhu navrhovateľa na prerušenie konania, odvolací súd uvádza, že po preskúmaní celého spisového materiálu dospel k záveru, že v súdnom spise sa žiadna listina obsahujúca návrh oprávneného na prerušenie konania nenachádza,

preto je aj táto námietka nedôvodná. O neexistujúcom návrhu oprávneného na prerušenie konania nebolo potrebné rozhodovať.

Odvolačný súd uvádza, že k hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu na začatie konania, ktoré navrhovateľ v odvolaní ani veľmi nenamietal, je nepreukázanie podmienok na uplatnenie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil nedodržaním zákonom stanovenej lehoty 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Odvolačný súd v tomto smere konštatuje, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku obsahuje právnu úpravu 15-dňovej lehoty, o plynutie ktorej sa opiera aj návrh navrhovateľa žiadajúci náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.. Navrhovateľ vo svojom návrhu tvrdí, že súd aplikujúci toto ustanovenie nerozhodol v zákonom stanovenej lehote. Odvolačný súd sa uvedenými tvrdeniami nestotožňuje. Poukazujúc na úmysel zákonodarcu odvolačný súd konštatuje, že lehota 15 dní sa vzťahuje iba na prípady, kedy súd v tejto lehote „poverí“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Táto lehota dokonca s účinnosťou od 01.06.2010 neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d), t. j. notárske zápisnice, ktoré obsahujú právny záväzok, a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila a vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. V tomto prípade sa jednalo o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku a zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, preto lehota 15 dní sa na tento prípad nevzťahovala. Navyše je potrebné uviesť, že lehota 15 dní ako vyplýva z prejavu vôle zákonodarcu ozrejmeného použitím výkladových metód (doslovného, gramatického a systematického) sa vzťahovala iba na prípad, kedy súd má v tejto lehote „poveriť“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie, pričom v prípade, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. V tejto časti ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zákonodarcu lehotu 15 dní neuviedol. Ak by mal úmysel, aby lehota 15 dní sa vzťahovala i na rozhodnutie, ktorým zamietne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, výslovne by to upravil spôsobom ako pri iných ustanoveniach Exekučného poriadku (napr. 44 ods. 8, § 50 ods. 2 atď.). Lehota 15 dní upravená v 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa tak nevzťahuje na akékoľvek rozhodnutie súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (či pozitívne alebo negatívne, t. j. o zamietnutí žiadosti alebo poverení), ale výslovne iba na „poverenie“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Svedčí tomu aj doslovný a gramatický výklad, čo znamená vymedzenie určitého typu rozhodnutia s použitím slova „poveriť“, t. j. nie aj zamietne žiadosť, čo by zákonodarcu upravil s použitím všeobecného slova „rozhodne“. Aj z hľadiska systematického výkladu je potrebné uviesť, že aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku je upravená lehota a v prípade, ak zákonodarcu má na mysli povinnosť súdu rozhodnúť v určitej lehote, použije slovné spojenie „súd rozhodne“, či už pozitívne alebo negatívne (§ 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade ustanovenia § 44 ods. 2 zákonodarcu nemal na mysli lehotu 15 dní na vydanie akéhokoľvek rozhodnutia, ale iba na „poverenie“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Vo vzťahu k namietaným prietiahom konania odvolačný súd iba dopĺňa odôvodnenie súdu prvého stupňa, že judikatúra Ústavného súdu SR sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa troch základných kritérií, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou ESLP sa prihliada aj na premet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre účastníka. Len samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, nakoľko je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. V danom exekučnom konaní preto zo strany exekučného súdu pri vydaní rozhodnutia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nedošlo k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Exekučný súd zistiac dôvody na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol v čase primeranom skutkovému a právnemu stavu veci. Navyše žiadnou lehotou na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti ani nebol viazaný. Navrhovateľ tak jednu z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. nepreukázal, nakoľko vzhľadom na vyššie uvedené súd prvého stupňa ani odvolačný súd nezistil, že by sa exekučný súd dopustil nesprávneho úradného postupu z dôvodu nedodržania zákonom stanovenej lehoty.

Exekučným titulom, na základe ktorého sa navrhovateľ domáhal vydania poverenia bol rozsudok rozhodcovského súdu. Oprávnenie ako aj povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy alebo doložky vyplýva z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Uvedené právne závery sú ustálené aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR a ani odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť.

Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii exekučný spis, z ktorého údajov pri svojom rozhodovaní aj vychádzal, pričom z obsahu tohto spisu ako aj z obsahu rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že zo strany exekučného súdu nedošlo k porušeniu žiadnej právnej povinnosti vyplývajúcej zo zákona, a teda nedošlo k naplneniu základného predpokladu potrebného pre úspešnosť žaloby, preto s ohľadom na zásadu hospodárnosti konania nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie. Exekučný súd rozhodol správne podľa platných právnych predpisov a v primeranom čase v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva neporušiac tým ani právo na spravodlivý súdny proces a právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov. Nebolo potrebné sa ďalej zaoberať výškou škody a nemajetkovej ujmy, nakoľko nebol preukázaný jeden z dôvodov zodpovednostného právneho vzťahu a to navrhovateľom tvrdený nesprávny úradný postup súdu.

Predmetom odvolacieho konania bolo aj napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,-- eur podľa položky č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať.

Vo vzťahu k námietke navrhovateľa týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu prvého stupňa o poplatkovej povinnosti odvolací súd konštatuje, že táto nie je dôvodná. Argumentačne sa pritom stotožnil s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 294/2013 zo dňa 24.10.2013, v ktorom je uvedené, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

K povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie sa rovnako vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 OSP.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí uviedol, že vyrubuje súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,-- eur podľa položky č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať. V tomto prípade súd prvého stupňa uviedol z akého dôvodu poplatkovú povinnosť uložil, v akej výške a podľa akej položky. Stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti tak zodpovedá a vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Pri tvorbe súdneho rozhodnutia nesmie prevládať prílišný formalizmus.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 2 veta prvá citovaného zákona, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Podľa § 8 ods. 1 citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu 3f) a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k) citovaného zákona v znení účinnom do 30.09.2012, od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa Položky 7a Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01.10.2012, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je súdny poplatok 20,-- eur.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa toho, že súdny poplatok sa platí za žalobu a nie za odvolanie, odvolací súd poukazuje na § 6 ods. 2 citovaného zákona, podľa ktorého poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. V tomto prípade je podané odvolanie vo veci samej, preto bolo dôvodné súdny poplatok podľa rovnakej sadzby aj v odvolacom konaní vyrubiť.

Podľa § 18ca citovaného zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov bola do sadzobníka včlenená novelou účinnou od 01.10.2012. Ustanovenie § 18ca je ustanovením intertemporálnym v súvislosti s účinnosťou novely zákona o súdnych poplatkoch č. 286/2012 Z. z.. Aby sa toto ustanovenie chápalo správne, treba vychádzať z celého kontextu zákona o súdnych poplatkoch a použiť definíciu pojmu poplatkový úkon, ako aj vznik poplatkovej povinnosti a ostatnú terminológiu používanú zákonom. Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie, a to bolo začaté pred 01.10.2012, vyberajú sa poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012. V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom podľa § 1 ods. 1. Preto ak bolo odvolanie podané po 01.10.2012, aj keď samo konanie sa začalo pred 01.10.2012, použije sa právny stav účinný po 01.10.2012. Ide totiž o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým pred 01.10.2012.

Poplatkový úkon (§ 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch) vznikol poplatníkovi - navrhovateľovi, ktorý podal odvolanie (§ 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch) podaním odvolania (§ 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch), ktoré podal dňa 11.07.2014, a to vo výške 20,-- eur, t. j. v rovnakej sadzbe ako vo veci samej, nakoľko bolo podané proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo veci samej.

Na základe zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutia ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko odporcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.